

דעם רבינ'ס

בס"ד

ויקרא תשפ"ג

גליון 135

עוּכט

דער ריינער קוואל

אייערע קינדער זאלט איר מודיע זיין וואס דא האט זיך גיטאן (שיהר"ן ר"ט)

א גוטן שבת פאר אלע לעכטיגע קינדער,

מיר שטייען שוין אינעם חדש ניסן, 'החדש הזה לכם ראש חדשים'. עס איז ידוע פון ספרים הקדושים אז דער גאנצער חדש האט א קדושה פון ראש החדש, אזוי אויך ליינט מען די אלע דרייצן טעג דער נשיא פונעם טאג, וואס דאן איז געווען די חנכת המזבח ווען די נשיאים האבן געברענגט די קרבנות.

מען גרייט זיך שוין צום הייליגן און גרויסן יום טוב פסח וואס אין דעם יום טוב גייען די אידן ארויס פון זייער אייגענעם גלות מצרים. מען ווערט אויסגעלייזט פון אלע שטערונגען און קנעכטשאפט, אלע דאגות און צרות, אזוי ווי די אידן זענען דעמאלט ארויס פון מצרים בגשמיות. מיר זאגן אין די הגדה: 'בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים'.

מיר דארפן מתפלל זיין אינמיטן רייניגן, איינקויפן און צוהעלפן אין שטוב פאר פסח: "זכינו לטעם טעם חרות של פסח! 'זכינו', אידן זאל קענען רייניגן מיין קאפ און מיין הארץ פון חמץ!" אזוי ווי דער רבי זאגט (תורה ה): אז "מען

דארף אויסרוימען דער מח פון חמץ - דאס זענען אלע תאוות, דאגות, נישט גוטע מדות. יעצט איז די צייט דערפאר, אזוי ווי מען רוימט אויס די שטוב, מען קראצט, שארט, און רייבט אויס אלע ווינקלען וואו עס איז נאר דא חמץ, אזוי דארפן מיר מיט גרויס פרייד און שמחה רייניגן אונזער הארץ און מח עס זאל זיין ריין אינגאנצן לכבוד דעם הייליגן יום טוב פסח וואס קומט צו גיין.

ר' נתן, אין תפלה מ"ט - א תפלה אויף תורה מ"ט, וואו דער רבי זאגט אז חדש ניסן זענען טעג פון 'תשובה מאהבה', אזוי ווי תשרי זענען טעג פון 'תשובה מיראה', בעט ביים אויבערשטן: "באשפּעֶר, לייז אויס יעדע נפש מישראל. יעדער פון אונז ווייסן וויפיל דער חמץ און זויערקייט פון הארץ שטערט אונז אזוי שטארק אז מען זאל נישט האבן די קלארע אמונה."

יעצט קומט דער חדש וואס איז זייער מסוגל ארויסצוגיין פון אלע שאור - זויערקייט, דערפאר עסט מען מרור ביים סדר צו ווייזן אז מען מוז האבן מרירות, ווי דער רבי זאגט (תורה כ"ז): אז "מען מוז דאס האבן, אבער עס איז דא א צדיק וואס מאכט זיס די ביטערנישן."

מיר דארפן אסאך דאנקן דעם אויבערשטן און זאגן: "וואויל איז אונזער חלק אז מיר ווייסן פון אזא גרויסן רבי'ן וואס די גימטריא פון זיין נאמען 'נחמן' איז 'פסח!' אזוי ווי אין מצרים

נתן אין א בריוו, "עס שטייט אין שיר השירים, 'קול דודי הנה זה בא מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות'" (שיר השירים ב, ח), זאגט ר' נתן, "דער אויבערשטער איז געקומען קיין מצרים און איבערגעשפרינגען און נישט געקוקט אויף די שלעכטס פון די אידישע קינדער, ער האט געקוקט נאר אויף זייערע נקודות טובות וואס דורכדעם איז געקומען די גאולה, אזוי ווי מען זאגט ביים סדר, 'ואומר לה בדמיה חיי', אפילו מיר זענען געווען אין די מ'ט שערי

טומאה האט השם יתברך זיך מחיה געווען מיט אונזערע נקודות טובות. די זעלבע זאך דארף יעדער איד זיך באהעפטן אין אויבערשטנס מדות און נישט איבערטראכטן, נאר איבערשפרינגען'

וואס עס קומט פאר אין שטוב, העלפן ווי מער די עלטערן, איבערשפרינגען איבער אלע מחלוקת און שוועריקייטן און לויפן מיט א זריזות און וויסן וואספארא גרויסע מצוה איך טו מיטן העלפן צוגרייטן דעם יום טוב.

בזכות די הייליגע תורה פון 'אזמרה לאלקי בעודי', פון זיך שטארקן מיט נקודות טובות, וועט שוין בקרוב בימינו ווערן אויפגעבויט דער בית המקדש און מען וועט נאך קענען דאס יאר מקריב זיין דעם קרבן פסח אין ירושלים אמן.

זענען די אידן געווען אזוי אונטערדריקט אונטער פרעה, און משה רבינו איז געקומען און אריינגעשיינט דעת און קלארקייט אין די אידישע קינדער, אז אפילו אין מצרים איז דער אויבערשטער אויף מיט זיי, א ריינע קלארע אמונה האט ער זיי געגעבן, אזוי אויף היינטיגע צייטן האבן מיר צדיקים וואס שיינען אונז אריין למודים

פון דעת, תקוה, פון שמחה, התחזקות, בפרט אין די הייליגע תורה פון 'אזמרה לאלקי בעודי', וואס דער הייליגער רבי האט מגלה געווען און ער שרייבט אז דערפאר

לערנט מען מיט די קליינע קינדער 'ויקרא' וואו מען רעדט פונעם משכן, אז דער עיקר איז זיך שטענדיג פרייען מיט אלע קליינע פיצקעלעך 'נקודות טובות' וואס יעדער איד טוט סיי ווי, מען דארף עס נאר צאמנעמען און זיך פרייען דערמיט.

ר' נתן שרייבט פאר זיין זון אין א בריוו: "די טעג וואס מען ליינט אין די תורה פון דער הייליגער משכן בפרט די טעג וואס מען ליינט וועגן חכמת המשכן דארפן מיר וויסן און גלייבן אז די אלע זאכן געשען היינט אויך." נאך שרייבט ר'

הרפסת הגליון נתגרב ע"י ר' יצחק מרמורשטיין הי"ו	הרפסת הגליון נתגרב ע"י ר' פנחס נוטמאן הי"ו לרגל נישואי בנו למזל טוב	הרפסת הגליון נתגרב ע"י ר' יהודה לייב מארקוס הי"ו לרגל הולדות בתו למזל טוב
--	---	---

דער באשעסער באווייט וואונדער
פאר זיינע איבע קינדער

די ריכטיגע מינוט

איך וויל דא דערציילן פאר אלע קינדער א 'סוד' וואס איך מיינ אז אלע ווייסן שוין. ווי זאגט די וועלט? א סוד פאר גאנץ בראד... אבער פארט וועל איך ענק מגלה זיין עפעס וואס אלע ווייסן טאקע אבער צומאל איז עס טיף פארהוילן ווי א סוד וואס מען וויל נישט מגלה זיין. דער סוד בין איך געוואויר געווארן נישט לאנג צוריק. וועל איך דאס מיטן אויבערשטנס הילף, מיטטיילן מיט די חשובע קינדער וועלכע ליינער דעם רבי'ן ליכט.

ווען איך בעט עפעס פון מיינע עלטערן זאגן זיי מיר שטענדיג, "בעט דעם אויבערשטן!" אדער, "האסט שוין געבעטן דעם אויבערשטן?" און שטענדיג שפיר איך ווי עס איז עפעס א ווארט מיר אוועקצושיקן מיט ליידיגע הענט, ווי איינער זאגט, "אקעי, מ'וועט שוין זען..." אבער יעצט בין איך געוואויר געווארן אז דאס איז א לעבעדיגע ווארט. ווען מען דארף עפעס דארף מען בעטן און נישט מיד ווערן ביז דער אויבערשטער העלפט.

מיין מעשה האט זיך אנגעהויבן ווען מיין קאפעלוטש איז געווארן אביסל אפגעריבן. איך האב דערמאנט מיין טאטע אז אויף סכות וואלט איך זייער געוואלט האבן א נייעם קאפעלוטש.

מיין טאטע האט געגעבן א קוק אויף דעם און באשלאסן אז ס'איז נאכנישט עק וועלט, מ'קען נאך גיין דערמיט.

"אקעי, בעט דעם אויבערשטן," האט ער מיר געזאגט. און ער איז צוריק צו זיין ארבעט. פאר מיר האט עס אויסגעזען ווי ער האט נישט יעצט דאס געלט פאר דעם. איך האב שוין געוואוסט אז א קאפעלוטש וועל איך נישט באקומען.

עטליכע חדשים זענען פארביי. דער קאפעלוטש האט שוין באקומען גרויע און שטויביגע סימנים. יעצט האב איך שוין עכט געשפירט ווי איך דארף א קאפעלוטש. איך האב ווידער דערמאנט מיינע עלטערן איבער מיין קאפעלוטש. און ווידער האבן זיי מיר געענטפערט די זעלבע זאך, בעט דעם אויבערשטן!"

"אבער איך האב שוין געבעטן אזויפיל מאל."

"בעט נאכאמאל און ווארט מיט געדולד," האט מיין מאמע מיר מוסר געזאגט. אזוי זענען אריבער נאך עטליכע חדשים. עס איז געקומען צו א מצב וואס איך האב מיר שוין געשעמט צו גיין מיט דעם קאפעלוטש אין ישיבה. איך האב חס ושלום נישט געהאט טענות צו מיינע עלטערן. איך האב געוואוסט אז זיי זענען זייער געטריי צו מיר, אבער מיטן בעסטן ווילן האבן זיי נישט די מעגליכקייט מיר צוצושיטעלן א נייעם קאפעלוטש. איך האב ווייטער געטון וואס איך קען און גאר מתפלל געווען צום באשעפער.

ווען דער מצב פון מיין קאפעלוטש איז שוין אריבער דער גרעניץ פון נארמאלקייט, האט זיך געמאכט א נס אז מיין טאטע האט באקומען אין חוץ לארץ א קארטל - פון א איד וואס איז

אים געווען שולדיג
געלט און האט אים
באצאלט דעם חוב
מיט אזא סארט
קארטל וואס מען
האט נאר געקענט
איינקויפן אין געשעפטן פון קליידונג א.א.וו.
און די ערשטע זאך אויף זיין רשימה איז געווען,
מיד צו קויפן א נייעם קאפעלוטש.

פרייליכערהייט איז מיין טאטע אריין אין
געשעפט און אויסגעוועלט די שענסטע חתן

קאפעלוטש. א פרייז וואס ער וואלט זיך נישט
ערלויבט. ער האט עס מיר אהיימגעברענגט און
איך בין געווען איבערגליקליך עס אנצופרובירן.
וואונדער איבער וואונדער, דער נומער איז
געווען פונקט מיין מאס. עס איז ארויף אויף
מיין קאפ ווי געבוירן אויף מיר. יעצט האב
איך פארשטאנען וואו אלע מינע תפלות
זענען געגאנגען. ווען מינע עלטערן וועלן מיר
נאכאמאל זאגן, "בעט דעם אויבערשטן," וועל
איך שוין וויסן אז ס'איז אן עכטע זאך, נישט
עפעס מיר אפצושטופן!

ווי אזוי איז ר' משה געווארן א ברסלב'ער
חסיד?

ווען ר' משה איז געווען א בחור אין
שידוכים האבן אים זיינע עלטערן געשיקט
קיין ארץ ישראל צו קברי צדיקים. ער האט
באשטעלט א זיץ פלאץ ביי "געפנער"
וועלכער פלעגט ארגאניזירן טענדערס
צו קברי צדיקים. אויפ'ן וועג איז אים
בהשגחה פרטית אויסגעקומען צו זיין אין
פארנט פון דעם איש כשר, הרב הקסיד
ר' שמואל שפירא זצ"ל, וועלכער פלעגט
אפט פארן צו קברי צדיקים מיט געפנער'ס
טענדערס. ר' שמואל האט נישט געוואוסט
ווער דער בחור איז אבער ר' משה האט
געכאפט אז מען האט אים אנגעטראגן ר'
שמואל'ס טאכטער, מרת אסתר תחי'. דער
שידוך האט זיך נישט גערוקט פאראויס
צוליב דעם וואס מען האט געוואוינט פון

מיר האבן אפגעהאלטן א פערזענליכע
שמועס מיט א משפחה מיטגליד פון הרב
הקסיד ר' משה לעפקאוויטש הי"ו פון
מאנסי, א פלאם פייערדיגע ברסלב'ער
חסיד, וועלכער דינט דעם באשעפער מיט
דער נסיון וואס דער אויבערשטער האט
אים געשאנקן.

ווען ר' משה איז געווען א אינגל איז ער
ליידער דיאגנאזירט געווארן מיט א מחלה
אין די אויגן וואס האט אים צוביסליך
בלינד געמאכט. און טראץ דעם גייט ער אן
מיטן לעבן, לערנט און דאוונט אלעס אויף
אויסנווייניג.

דערווייטנס און צו דעם זענען צוגעקומען קווענקלענישן פון ביידע צדדים.

ר' משה איז זייער נתפעל געווארן פון ר' שמואל'ס איידעלע באנעמונג. די גאנצע וועג איז ר' שמואל געזעסן פארטיפט אין זיינע ספרים און גאננישט באמערקט וואס עס טוט זיך ארום אים. אויך נישט ווען די אנדערע ריזענדע האבן געקאכט אין העפטיגע ווכוחים איבער פארשידענע טעמעס.

אין מירון האט זיך ר' משה נישט געקענט קאנצענטרירן צו זאגן תהלים, ווייל ער האט נאר געוואלט אויסהערן ווי ר' שמואל דאוונט פארן עמוד דעם סדר פון יום כפור קטן. עס איז דאן געווען ערב ראש חדש שבט, ר' שמואל איז געווען דער בעל תפלה קבוע אין מירון יעדן ערב ראש חדש.

ר' שמואל אין מירון

בערגיגן בית החיים, האט ר' שמואל זיך אנגעטראגן. ער האט אים געפירט צום קבר פון אריז"ל און אנדערע צדיקים וואס ליגן דארט.

שפעטער ווען מען האט נאכאמאל אנגעטראגן דעם "בחור" האט שוין ר' שמואל פינקטליך געוואוסט פון וועמען מען רעדט דא, אויך ר' משה האט שוין געהאט אן אהנונג פון וועמען די מדברת שטאמט... און מען האט געבראכן טעלער!

מרת אסתר תחיל' די טאכטער פון ר' שמואל. איר מאמע מרת פריידא עליו השלום איז געווען א חשוב'ע פרוי, אן אשת חבר. זי איז געווען א טאכטער פונ'ם דערהויבענעם איד, ר' יוסף קדיש קרישעווסקי (דער זיידע פון אלע קרישעווסקי'ס), וועלכער

איז געווען פון די נאנסטע תלמידים פון הייליגן חפץ חיים זצוק"ל.

אלס קליין קינד האט מרת אסתר באקומען פאליא וואס האט געשעדיגט אירע פיס, נישט קענענדיג שטיין אויף די אייגענע פיס. אין אן ערב יום כפור ווען ר' שמואל האט געוויילט אין מירון, האט מרת שפירא געמאכט אן איבעראשונג פאר איר מאן. זי האט געברענגט די געלעמטע אסתר מיט די הילף פון איר עלטסטער זון ר' שמעון. ר' שמואל האט אראפגעלייגט אסתר אויף

שפעטער האט ר' משה דערלאנגט א פרוכט פאר ר' שמואל און ער האט עס איבערגענומען פון אים. איינער פון די אנוועזנדע האט אים אויפמערקזאם געמאכט אז ר' שמואל גלייכט נישט צו נעמען פון מענטשן זאכן און אויב ער האט עפעס גענומען ביי דיר מיינט עס אז דו ביסט א פארכאפטער... ער האט נאכנישט געוואוסט דעם באדייט פון די ווערטער...

אין צפת האט ר' משה געדארפט א באגלייטער צוליב דעם שווערן וועג ביים

קינד. ער האט אים מקרב געווען און ארויסגעהאלפן. ער איז טאקע געווארן אנגעשטעקט פון זיין הייליגן שווער און איז געווארן א ברסלב'ער חסיד.

ווי אזוי האבן די צוויי אויפגעשטעלט אזא הערליכע שטוב, ביי וועלכע ביידע עלטערן זענען באגרעניצט?

ליינט איבער דעם אין דעם פסח ליכט אי"ה און נאך אינטערעסאנטע שטריכן ווי אזוי ר' משה געבט זיך אן עצה מיט זיין באגרעניצונג.

א דעקע נעבן דעם קבר פון ר' אלעזר און ער איז אריין צו די מענער זייט מתפלל זיין.

נאך דריי טעג האט דאס ווירקליך פאסירט, פלוצלינג האט זיך אסתר צוגעהאלטן צו די גראטעס און זיך אויפגעשטעלט אויף די פיס. דאס איז נאר געווען אן אנהייב.

ר' שמואל שפירא פלעגט פארגיסן אסאך טרערן פארן וואוילזיין פון זיינע קינדער. זיינע תפלות דערקענט זיך טאקע אויף זיינע קינדער און אייניקלעך. ר' שמואל האט אנגענומען ר' משה ממש ווי אן אייגן

מיט תפלה בכוונה און א געוואלדיגע התעוררות ווי עס פאסט פאר א אידיש קינד צו דאווענען און זיך אויפצופירן יום טוב.

מיר זאלן זוכה זיין צו טון אסאך מצות משך דעם יאר מיט קדושה און א גרויסע שמחה און זוכה זיין אז די שמחות פון אלע מצוות פונעם גאנצן יאר זאלן זיך צאמזאמלען אינעם הייליג הארץ וואס דאס איז די דריי ימים טובים, דורכדעם וועלן מיר זוכה זיין צו אן אמת'ן שמחת יום טוב אזוי ווי דיין רצון איז, אזוי ווי עס שטייט: "ושמחת בחגך".

און זוכה זיין זיך זייער שטארק צו פרייען מיט דיר באשעפער וואס דו האסט אונז אויסגעוועלט פון אלע פעלקער און דערהויבן פון אלע שפראכן. ביז מיר וועלן זוכה זיין ארויפגיין און זיך זען מיטן אור פני ה'. אמן

תפלה פאר פסח

באשעפער, העלף אונז, מיר זאלן זוכה זיין צו מקבל זיין אויף אונז די קדושה פון יום טוב פסח, מיט א געוואלדיגע הייליגקייט מיט א שמחה און חדוה. מיר זאלן זוכה זיין צו מקיים זיין די מצוה פון ארבע כוסות די וויין פון פסח מיט א ריכטיגע שלימות און מיט קדושה וטהרה. (תפלה כ')

באשעפער, זיי זיך מרחם אויף אונז מיט דיין גרויס רחמנות און דיין גרויס גענאד. העלף אונז אויפנעמען די דריי רגלים פסח, שבועות און סוכות מיט א קדושה און א גרויס פרייד, מיר זאלן זוכה זיין צו מכבד זיין אלע ימים טובים מיט אלע מיני כבוד און שיינקייט, מיט עסן, סעודות און ריינע קליידער. און רוען פון אלע ארבעט. מיט א גוט הארץ און א גרויסע שמחה.

פינף מינוט

עס האט אים געפֿעלט פינף מינוט, וואס דער חפץ חיים האט נישט געוואוסט וואס ער האט געטון אין די פינף מינוט, האט ער געקלאפט אין טיש: "ישראל מאיר געב דיין וחשבון וואו איז די פינף מינוט?! " ביז ער האט זיך דערמאנט די פינף מינוט אויף.

האט ער צוגעגעבן - אז דער חפץ חיים איז געווען א ברסלב'ער חסיד... ער האט געמאכט התבודדות א שטיק צייט און דאן זיך געמאכט א חשבון אויפ'ן גאנצן טאג!

אז פינף מינוט האט געפֿעלט האט ער געשריגן: "וואו איז אהין געקומען די פינף מינוט?"

דער חפץ חיים ז"ל

איך האב געטראפן א איד אין 'זכרון משה', און האט מיר דערציילט אז ער האט געקענט דעם חפץ חיים,

ער האט געקענט אסאך מענטשן פון פוילן, האט ער מיר דערציילט אז דער חפץ חיים איז אמאל געקומען אין א שטאט אריין, עס איז געווען זייער א גרויסער עולם, זענען צוגעלאפן די בעלי בתים צום חפץ חיים: "רבי - די אלע שערערס דא זענען מחלל שבת.

די פאלגנדע האבן מיר ארויסגענומען פון א שמועס מיט ר' לוי יצחק בענדער ז"ל:

"ר' אלחנן ספעקטור ז"ל האט מיר דערציילט, אז איינער א איד - מיר וועלן אים רופן ברוך האט אים דערציילט וואס ער האט אליין געזען ביים הייליגן חפץ חיים ז"ל. ברוך האט געלערנט ביים חפץ חיים אין ישיבה, און האט עפעס באמערקט ווי דער חפץ חיים לויפט אריין אין צימער אינמיטן טאג, ער פארזוימט זיך דארט א שטיק צייט, און דערנאך קומט ער צוריק אריין אין ישיבה.

האט ברוך געוואלט זען פארוואס גייט דער חפץ חיים אלץ אוועק, האט זיך ברוך פארגינגעט דארטן, האט ער געזעהן ווי דער חפץ חיים האט אפגעגעבן דיין וחשבון אויפ'ן גאנצן טאג, צי ער האט אויסגעניצט יעדע איינציגע מינוט ווי מען ברויך. אבער

די דרייצנטע מעשה וואס דער הייליגער דבי האט דערציילט

די זיבן בעטלערס 1

האט דער בן מלך אפגינעמען די מלוכה זייער שארף. און ער האט זיך גימאכט שרי מלוכה. און האט גיהאט דוכסים און שרים און חיל. און דער בן מלך איז גיווען א חכם, און ער האט זייער ליב גיהאט חכמה. און סע איז ביי איהם גיווען גרויסע חכמים.

און ווער סע איז צו איהם גיקומען מיט עפעס א חכמה, איז ער ביי איהם זייער חשוב גיווען. און ער פלעגט זיי גיבן גרויס פבוד און עשירות פאר דער חכמה. וואס איטליכער האט גיוואלט האט ער איהם גיגבן. איינער האט גיוואלט געלט, האט ער אים גיגבן געלט. איינער האט גיוואלט פבוד, האט ער איהם גיגבן פבוד. אלץ פאר דער חכמה.

און מחמת סע איז ביי איהם זייער חשוב גיווען חכמה. האבן זיי זיך אלע גינומען צו חכמה, און די גאנצע מדינה האט עוסק גיווען אין חכמות. ווארן דער האט גיוואלט געלט. פדי ער זאל נעמען געלט דערפאר. און דער האט גיוואלט חשיבות און פבוד.

און מחמת זיי האבן אלע עוסק גיווען נאר אין חכמות איבער דעם האבן זיי דארט אין דער מדינה פארגעסן תכסיסי מלחמה (פלומר ווי אזוי א מלחמה צו פירן) ווארן זיי האבן אלע עוסק גיווען נאר אין חכמות.

ביז דער קלענצטער פון דער מדינה. איז גיווען דער גרעסטער חכם אין איין אנדערע מדינה. און די חכמים פון דער מדינה זענען גיווען זייער ווילד גרויסע חכמים. ומחמת די חכמות, זענען די חכמים פון דער מדינה אריין גיפאלן אין אפיקורסות אריין.

און האבן דעם בן מלך אויף אריין גיצויגן אין אפיקורסות אריין. לושמיר דעם פראסטן עולם האט דאס ניט גישאט, זיי זענען ניט אריין גיפאלן אין דעם אפיקורסות אריין.

מעשה אמאל איז גיווען א מלך, דער מלך האט גיהאט א בן יחיד, האט דער מלך גיוואלט אפגיבן די מלוכה זיין זון בחייו (דהיינו פאר זיין לעבן) האט ער גימאכט א גרויסן באל. און ווען דער מלך מאכט א באל איז בוודאי זייער פריילעך. בפרט היינט, וואס ער האט אפגיגבן די מלוכה זיין זון פאם לעבן. איז א וודאי גיווען זייער א גרויסע שמחה. און סע איז דארט גיווען אויף דעם באל אלע שרי מלוכה. און אלע דוכסים און אלע שררות. און מע איז זייער פריילעך גיווען אויף דעם באל.

און די מדינה האט אויף הנאה גיהאט פון דעם וואס דער מלך גיט אפ די מלוכה זיין זון פאם לעבן. ווארן סע איז איין גרויסער פבוד דעם מלך. און סע איז דארט זייער א שמחה גיווען. און סע איז דארט גיווען אלערליי זאכן פון שמחה. קאפעלייעס און קאמעדייעס און דעסט גלייכן, און אלדינג וואס סע ניצט נאר צו שמחה, איז אלץ דארט גיווען אויף דעם באל.

אז זיי זענען שוין זייער פריילעך גיווארן, האט זיך דער מלך אויף גישטעלט, און האט גיזאגט צום זון, באשר איך בין א שטערן זעהער, זע איך אז דו וועסט אמאל אראפ פון דער מלוכה, בכן זאלסטו זעהן אז דו זאלסט ניט האבן קיין עצבות (דהיינו קיין טרויעריגייט) אז דו וועסט אראפ פון דער מלוכה, נאר דו זאלסט פריילעך זיין. און אז דו וועסט פריילעך זיין וועל איך אויף פריילעך זיין,

אפילו אז דו וועסט האבן עצבות, וועל איך אויף פריילעך זיין, וואס דו ביסט קיין מלך ניט, ווארן דו קערסט זיך קיין מלך ניט צו זיין, ווארן דו ביסט זיך ניט פריילעך. (פלומר אז דו ביסט אזוי איין מענטש וואס דו קאנט דך ניט דערהאלטן אז דו זאלסט תמיד פריילעך זיין אפילו אז דו גייסט אראפ פון דער מלוכה, קערסטו ניט זיין קיין מלך) לושמיר אז דו וועסט פריילעך זיין, וועל איך משינה פריילעך זיין.

אָנגיהויבן טשעפּען זיך צו איהם, און צו טולען זיך צו איהם. האט ער זיי גיגיבן ברויט, האבן זיי גיגעסן. האט ער זיי גיפּרעגט, פון וואנעט קומט איהר אהער. האבן זיי איהם גיגעפּערט מיר ווייסן ניט, ווארן זיי זענען גיווען קליינע קינדער.

האט ער אָנגיהויבן אַוועק צו גיין פון זיי. האבן זיי איהם גיבעטן, אז ער זאל זיי נעמען מיט זיך, האט ער זיי גיזאגט דאס וויל איך ניט, אז איהר זאלט גיין מיט מיר. דער ווייל האבן זיי א קוק גיטאן, איז דער בעטלער בלינד. איז ביי זיי א חידוש גיווען, אז ער איז בלינד, ווי אזוי ווייסט ער צו גיין (און צום אמת, איז דאס אליין א חידוש, וואס די קינדער איז דאס קשה גיווען. ווארן זיי זענען זיך קליינע קינדער גיווען. לושמיר זיי זענען גיווען קלונגע קינדער, איבער דעם איז דאס ביי זיי א חידוש גיווען)

האט ער זיי גיבענטשט (דער בלינדער בעטלער), איר זאלט זיין אזוי ווי איך. איר זאלט זיין אזוי אלט ווי איך. און ער האט זיי איבער גילאזט נאך ברויט, און ער איז זיך אוועק גיגאנגען.

האבן די קינדער פארשטאנען, אז השם יתברך האט אויף זיי השגחה גיהאט, און ער האט זיי צו גישיקט אהער א בלינדן בעטלער, ער זאל זיי גיבן עסן.

דערנאך איז ביי זיי אויס גיגאנגען דאס ברויט. האבן זיי ווידער אָנגיהויבן צו שרייען עסן. דערנאך איז גיווארן נאכט, האבן זיי דארט איבער גיגעכטיגט. אין דערפרי, האבן זיי ווייטער נישט גיהאט צו עסן, האבן זיי גישריגן און גיוויינט.

דערווייל, איז ווידער אָנגיקומען אַ בעטלער, וואס ער איז גיווען א טויפּער, האבן זיי אָנגיהויבן צו איהם צו ריינדן, ווייזט ער זיי מיט די הענט און זאגט צו זיי. איך הער גאר ניט. און דער בעטלער האט זיי אויף גיגיבן ברויט צו עסן, און האט אָנגיהויבן אַוועק צו גיין פון זיי. האבן זיי אויף גיוואלט, אז ער זאל זיי נעמען מיט זיך, האט ער נישט גיוואלט. און ער האט זיי אויף גיבענטשט, אז איהר זאלט זיין אזוי ווי איך. און האט זיי אויף גילאזט ברויט, און איז זיך אוועק גיגאנגען.

ווארן סע גיווען א גרויס טיפּקייט אין זייער חכמה פון די חכמים. האט דער פּראסטער עולם ניט גיקאנט אריין גיין אין זייערע חכמות. איבער דעם האט עס זיי ניט גישאט. נאר די חכמים און דער בן מלך זענען אפיקורסים גיווארן.

און דער בן מלך מחמת סע איז אין איהם גיווען טוב, ווארן ער איז גיבוירן גיווארן מיט טוב, און ער האט גיהאט גוטע מדות. פּלעגט ער זיך צו דערמאנען אלע מאל, וואו בין איך אין דער וועלט. וואס טוה איך. און פּלעגט זייער א גרויסן קרעכץ טאן, און פּלעגט זייער זיפּצן דרויף. ער פּלעגט זיך דערמאנען, וואס טייטש איך זאל פארגיין אין אזוינע זאכן, וואס טוט זיך מיט מיר, וואו בין איך אין דער וועלט, און פּלעגט זייער זיפּצן. לושמיר איז ווידער ביי איהם שטארק גיווארן די חכמות פון אפיקורסות.

און אזוי איז גיווען פמה פעמים, וואס ער פּלעגט זיך אלץ צו דערמאנען וואו איז ער אין דער וועלט, וואס טוט ער וכו' פנ"ל. און פּלעגט קרעכצן און זיפּצן. נאר תיכף ווי ער האט אָנגיהויבן צו ניצן מיט דעם שכל, איז ביי איהם ווידער שטארק גיווארן דאס אפיקורסות פנ"ל.

ויהי היום. און סע גיווען איין בריחה אין איין מדינה. זענען זיי אלע צולאפן גיווארן. ווי זיי זענען אנטלאפן גיווארן, זענען זיי גיגאנגען דארף איין וואלד. האבן זיי דארט פארלוירן צוויי קינדער, א זכר און א נקבה. איינער האט פארלוירן א זכר, און איינער האט פארלוירן א נקבה. און זיי זענען נאך גיווען קליינע קינדער. פון פיר פינעף יאהר.

די קינדערליך האבן ניט גיהאט וואס צו עסן, האבן זיי גישריגן און גיוויינט, ווארן זיי האבן ניט גיהאט וואס צו עסן. דערווייל איז צו זיי אָנגיקומען איין בעטלער, ער איז גיגאנגען מיט די טארבעס. האבן די קינדער

אין די הייזער, און זענען גיגאנגען אויף די ירידים. און פלעגן זיצן צווישן די בעטלערס, אזוי ווי זי זיצן דארט אויף די פריזבעס מיט די טעלער.

ביז די קינדער זענען שוין גיווען מפורסמים ביי אלע בעטלערס. ווארן אלע האבן זיי גיקאנט, און האבן פון זיי גיוואוסט, אז דאס זענען די קינדערלעך, וואס זיי זענען פארפאלן גיווארן אין וואלד פנל.

אמאל איז גיווען א גרויסער יריד, אין א גרויסער שטאט. זענען אהין גיגאנגען אלע בעטלערס, און די קינדער זענען אויף אהין גיגאנגען. איז גיקומען די בעטלערס אויף דער דעה, אז זיי זאלן משדף זיין די צווי קינדער, אז זיי זאלן זיך איינס דאס אנדערע נעמען. און תיכף ווי מע האט אנגיהוּבן דערפון צו שמוסן, איז דאס זיי אלע זייער גיפעלן,

האט מען זיי משדף גיווען, לושמיר ווי מאכט מען זיי חתונה, האבן זיי זיך מיישב גיווען, באַשר אין דעם און דעם טאג, וועט זיין באם מלך מינינעס, וועלן אהין גיין אלע בעטלערס וועלן זיי זיך דארטן אויסבעטן קויליטש און פלייש, דערפון וועט מען זיי מאכן חתונה. איז אזוי גיווען,

זענען אלע בעטלערס גיגאנגען אויף די מינינעס, און האבן זיך אויסגיבעטן פלייש און ברויט, און זיי האבן נאך פארנומען וואס סע איז גיבליבן פון דער סעודה, פלייש און קויליטש.

און זענען גיגאנגען, און האבן זיך אויסגיגראבן. א גרויסן גרוב, וואס סע זאל אין איהם קענען אריין הונדערט מענטשן. און זיי האבן איהם צוגידעקט מיט פרוטעס, און מיט ערד און מיט מיסט.

און זיי זענען אהין אלע אריין גיגאנגען. און זיי האבן דארט גימאכט חתונה די קינדער, און זיי האבן זיי גישטעלט א חופה

און זיי זענען דארט זייער זייער פריילעך גיווען, און די חתן פלה זענען אויף זייער פריילעך גיווען.

דערנאך איז ביי זיי דאס ברויט אויף אויסגיגאנגען, האבן זיי ווידער גישריגן פנל. איז ווידער גיקומען צו זיי א בעטלער, וואס ער איז גיווען א כבד פה. (פלומר ער האט גישטאמפלט מיט דעם מויל) האבן זיי אנגיהויבן מיט איהם צו שמוסן.

האט ער גישטאמפלט זיינע רייד. האבן זיי ניט גיוואוסט וואס ער רעט, און ער האט יא גיוואוסט וואס זיי רעדן. נאר זיי האבן ניט גיוואוסט וואס ער רעט, ווארן ער האט גישטאמפלט.

האט דער בעטלער זיי אויף גיגיבן ברויט צו עסן. און איז זיך אויף אנוועק גיגאנגען און האט זיי אויף גיבענטש, אז זיי זאלן זיין ווי ער, און איז זיך אנוועק גיגאנגען פנל.

דערנאך איז ווידער גיקומען א בעטלער, וואס ער האט גיהאט א קרומען האלדז. איז אויף אזוי גיווען פנל,

דערנאך איז ווידער גיקומען א בעטלער, א הויקער. דערנאך איז ווידער גיקומען א בעטלער, אן הענט. דערנאך איז גיקומען א בעטלער, אן פיס. און איטליקער האט זיי גיגיבן ברויט. און האט זיי גיבענטש. אז זיי זאלן זיין אזוי ווי ער, גאר אזוי ווי יענע בעטלערס פנל.

דערנאך, איז ביי זיי ווייטער דאס ברויט אויסגיגאנגען. האבן זיי אנגיהויבן צו גיין אין ישוב אריין, ביז זיי זענען גיקומען צו א וועג. זענען זיי גיגאנגען מיט דעם וועג.

ביז זיי זענען גיקומען צו איין דארף. זענען די קינדער אריין גיגאנגען אין א שטוב אריין. האט מען אויף זיי רחמנות גיהאט. און מע האט זיי גיגיבן ברויט. זענען זיי ווייטער אין א שטוב אריין גיגאנגען. האט מען זיי דארט אויף גיגיבן ברויט.

פלעגן זיי גיין אין די הייזער. האבן זיי גיזעהן סע גוט, מע גיט זיי ברויט, האבן די קינדער צווישן זיך גימאכט אז זיי זאלן תמיד זיין אין איינעם. און זיי האבן זיך גימאכט גרויסע טארבעס. און זענען גיגאנגען אין די הייזער. און זענען גיגאנגען אויף אלע שמחות, אויף ברית'ן און אויף חתונות. און זיי זענען גיגאנגען ווייטער, און זענען גיגאנגען אין שטעט אריין. און זענען גיגאנגען

מודעה חשובה

מיר האבן צוגעלייגט צוויי נייע

נומערן צו רופן פון

אמעריקע און קאנאדע

646-585-3040

518-329-9623

געווינער:

שרגא פיוויל ענגל, קרית יואל

בעל תפלה 10

יעקב דוד אייזנצווייג, קרית טאהש

בעל תפלה 11

בחינה אויף ספורי מעשיות

די דרייצנטע מעשה (1) - פון די זיבן בעטלידס (אנהייב)

- א. אין א וואלד
- ב. וואס איז געווען דער ערשטער בעטלער?
- א בלינדער
- א טויבער
- א כבד פה
- יא. וואס האט זיי דער בעטלער געוואונטשן
- גרויסע עשירות
- זיי זאלן טרעפן זייער עלטערן
- זיי זאלן זיין אזוי אלט וואו אים
- יב. וואס האט זיי דער בעטלער איבערגעלאזט
- ברויט
- וואסער
- פרוכט
- יג. וואס איז געווען דער פערדער בעטלער?
- א הויקער
- א קרומער האלדז
- אן הענט
- יד. וויאזוי האבן זיי געהאט עסן אויף די חתונה?
- זיי האבן געבעטן ברויט און פלייש פון די סודה פון מלך
- זיי האבן גענומען וואס ס'איז געבליבן פון די סעודה פון מלך
- ביידע תשובות זענען ריכטיג
- טו. וואו איז געווען די חתונה?
- אין א גרויסע זאל
- אין א שול
- אין א גרויסע גרוב
- טז. טאלט פכות: וואס איז דער סדר פון די בעטלערס?
- א טויבער, א בלינדער, א כבד פה, א הויקר, א קרומער האלדז, אן הענט, אן פיס.
- א בלינדער, א טויבער, א כבד פה, א קרומער האלדז, א הויקר, אן הענט, אן פיס
- א טויבער, א כבד פה, א בלינדער, א הויקר, א קרומער האלדז, אן הענט, אן פיס.
- יז. טאלט פכות: וואס ווייט Skn ווערט דערמאנט
- מנה/מנות/פרייליך אין די מעשה ביז דא?
- אן
- ניינצן
- צוואנציג

- א. טאלט פכות: אין וועלכע חודש האט דער רבי אנגעהויבן דערצייגן די מעשה? (ציון די אהרנית'אית"ם)
- ט"ס
- אדר
- סיון
- ב. פארוואס האט דער קעניג געמאכט א סעודה?
- ווייל ער האט געזיגט א מלחמה
- ווייל ער האט איבערגעגעבן די מלוכה פאר זיין זוהן
- לכבוד זיי געבורט'ס טאג
- ג. וועלכע זאכן פון שמחה איז דארטן געווען?
- קאפעלייעס
- קאמעדיעס
- ביידע תשובות זענען ריכטיג
- ד. וואס זאגט ער פאר זיין זוהן צו טוהן ווען ער וועט אראפ פון דער מלוכה?
- אנטלויפן פון די מדינה
- ער זאל נישט לאזן א צווייטן זיין א מלך
- ער זאל זיין פרייליך
- ה. וואס האט דער בן המלך זייער ליב געהאט?
- צו שיכור'ן
- אסאך כבוד
- חכמה
- ו. וואס האט דער קעניג געגעבן פאר א חכמה?
- געלד
- כבוד
- ביידע תשובות זענען ריכטיג
- ז. וואס האט מען פארגעסן אין די מדינה?
- זייער לערנען
- תכסיסי מלחמה
- זייער חכמה
- ח. וואס האט פאסירט צום בן המלך און צו די גרויסע חכמים?
- זיי זענען אריינגעפאלן אין אפיקורסות
- זיי זענען שוואך געווארן
- זיי האבן זיך געשטארקט אין עבודת השם
- ט. וואו זענען די קינדער פארלוירן געווארן?
- אין א שטאט
- אין א מדבר

צו ענטפערן די בחינות און אריינגיין אינעם גורל, 02-5-3333-72

1-518-329-9149

אלע קינדער וואס האבן געווינען די לעצטע וואכן קענען דאס אפנעמען ביי ר' יואל יאראוויטש

פארזעצונג פון זייט 6

ביי זיי, איז דער חפץ חיים
אוועקגעגאנגען, צעבראכן
ביי זיך.

דער חפץ חיים האט
געזאגט צו דעם וואס איז
געפארן מיט אים: "רעד די
אויך מיט זיי".

האט ער געזאגט צו די
שערערס: "איר ווייסט
ווער עס האט מיט אייך
גערעדט? דער 'חפץ
חיים', געוואלד אזא
אידן האט איר גארנישט
אויסגעהערט?!" ער האט
גערעדט מיט זיי, האט ער
געפועלט ביי די שערערס,
און ער איז אוועקגעגאנגען
בשמחה רבה זאגנדיג דעם
'חפץ חיים' אז ער האט
גע'פועלט'.

נאכדעם האט דער איד
געטראפן דעם חפץ חיים
וואו ער איז געזעצן אויף
דער ערד בפשוט ידים
ורגלים' ער האט געוויינט
צום רבוננו של עולם:
"רבוננו של עולם, אז מיינע
רייד ווערן נישט געהערט
בין איך דאך נישט קיין ירא
שמים; א ירא שמים איז
דבריו נשמעין לו".

די בעלי מלאכה פון שטאט,
פראסטע מענטשן, זיי גייען
פון דער ארבעט פרייטאג
פארנאכטס און זיי שערן אין
דער נאכט אריין."

האט דער חפץ חיים געשיקט
רופן די שערערס. "וואס איז
דאס? פאר וואס זענט איר
מחלל שבת".

האבן זיי גיענטפערט: "דאס
איז אונזער פרנסה, א גאנצע
וואך האבן מיר נישט וואס
צו טאן, נאר דעמאלט ווען
די ארבעטערס קומען נאך
א וואך ארבעט. די גאנצע
פרנסה אונזערע איז פון שערן
פרייטאג צונאכטס, דעמאלט
קומען די אלע בעלי מלאכות.
אז מיר זאלן דעמאלט נישט
שערן, האבן מיר נישט קיין
פרנסה.

דער חפץ חיים האט
אנגעהויבן צו רעדן, צו רעדן,
זיי זאלן דאס נישט טון, אבער
עס האט גארנישט געהאלפן,
ער האט נישט געקענט פועלן

טיילערע
ברסלביע
קינדער

מען האט

אנגעהויבן

א נייע מעשה

די זיבן

בעטלערס

געזאצטען, לאמיר

זיך באנייען און

זיך רייניגן אנעם

טייך וואס רייניגט

פון אלע פלעקן

יעדעס ווארט אין

ספורי מעשיות

וועט דיך ברענגען

קדושה, שמחה,

קדושת שמים און

צופרידהייט

כאפ זיך מיט

נאך היינט